

Uwarunkowania zewnętrzne - trendy rozwojowe miast z perspektywą do 2030 r., krajowa i europejska polityka rozwoju miast oraz zasady jej finansowania

Ryszard Boguszewski

Biała Podlaska, 5 września 2014 r.

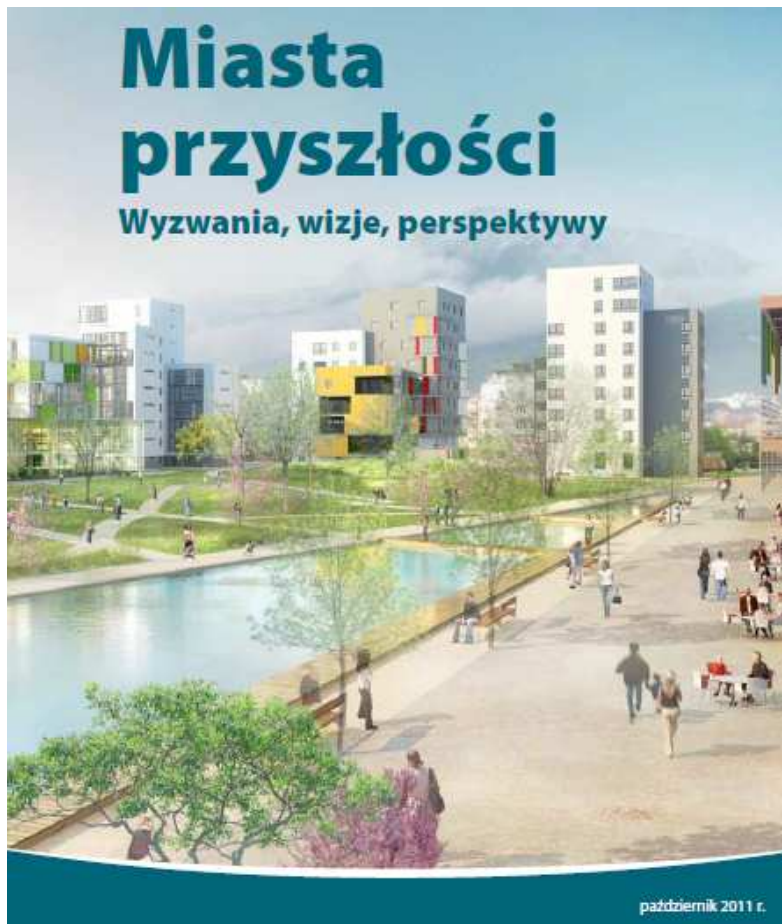
Najważniejsze kwestie do omówienia ...

- ☐ Polityka miejska na poziomie unijnym i krajowym
- ☐ Rozwój miast i obszarów funkcjonalnych w polityce regionalnej woj. lubelskiego
- ☐ Zasady i źródła finansowania rozwoju obszarów miejskich do roku 2020
- ☐ Główne czynniki mające wpływ na pozycję konkurencyjną miejskiego obszaru funkcjonalnego Biała Podlaska

Polityka miejska na poziomie unijnym

- ❑ Zaczęła być obecna po roku 2007 (tj. po przyjęciu tzw. Karty Lipskiej nt. Zrównoważonych Miast Europejskich oraz opublikowaniu Komunikatu KE pt. „Miejski wymiar polityki UE – kluczowe elementy agendy miejskiej UE „)
- ❑ Realizowana w latach 2007-2013 głównie przez pryzmat rewitalizacji miejskich przestrzeni (m.in. poprzez instrument finansowy JESSICA), prace naukowo-badawcze (w ramach programu ESPON) oraz współpracę miast (np. w ramach programu URBACT II)
- ❑ Mocno wpisana w perspektywę finansową 2014-2020 , m. in. poprzez wymiar terytorialny polityki spójności oraz zasadę zintegrowanego podejścia do rozwoju miast (w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych)
- ❑ Wzmocnione instrumentarium wdrażania polityki, m.in. poprzez szerszy zakres instrumentów finansowych (EBI, JESSICA) oraz współpracę sieciową miast (program URBACT, programy EWT)

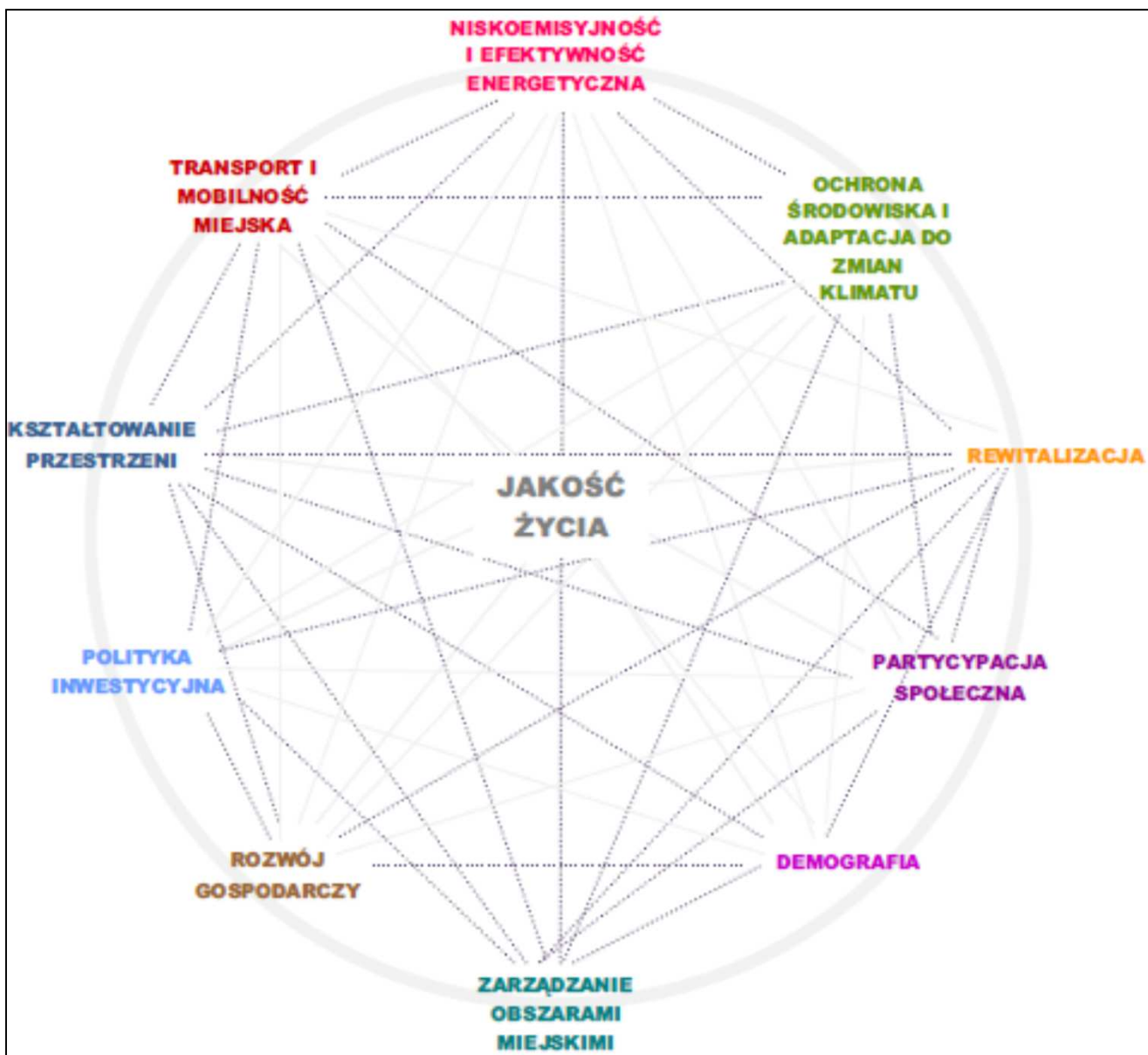
Polityka miejska na poziomie unijnym

- Raport *Miasta przyszłości...* jest efektem analiz i refleksji ponad 50 ekspertów naukowych i urbanistów nt. wyzwań, wizji i perspektyw rozwoju miast do roku 2020.
- Sformułowano ponad 20 wyzwań w takich obszarach jak: różnorodność vs spójność miasta; ekologia i zrównoważony rozwój; silna gospodarka lokalna; rządzenie vs zarządzanie
- Zarysowano możliwe modele rozwoju miast, w tym również małych z liczbą mieszkańców pomiędzy 50 – 100 tys. mieszkańców

Polityka miejska na poziomie krajowym

- ❑ Poważnie potraktowana w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie , przyjęto założenie że konkurencyjność regionów będzie wzmacniana w ramach modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego (z udziałem miast wojewódzkich oraz ośrodków sub-regionalnych i regionalnych);
- ❑ Uruchomiono prace nad Krajową Polityką Miejską (ostatni projekt z marca 2014 r.)
- ❑ Opracowano również wstępne założenia Narodowego Planu Rewitalizacji (NPR), które będą podstawą do opracowywania i finansowania miejskich planów/projektów rewitalizacyjnych
- ❑ Przygotowano wytyczne na temat realizacji projektów w ramach ZIT

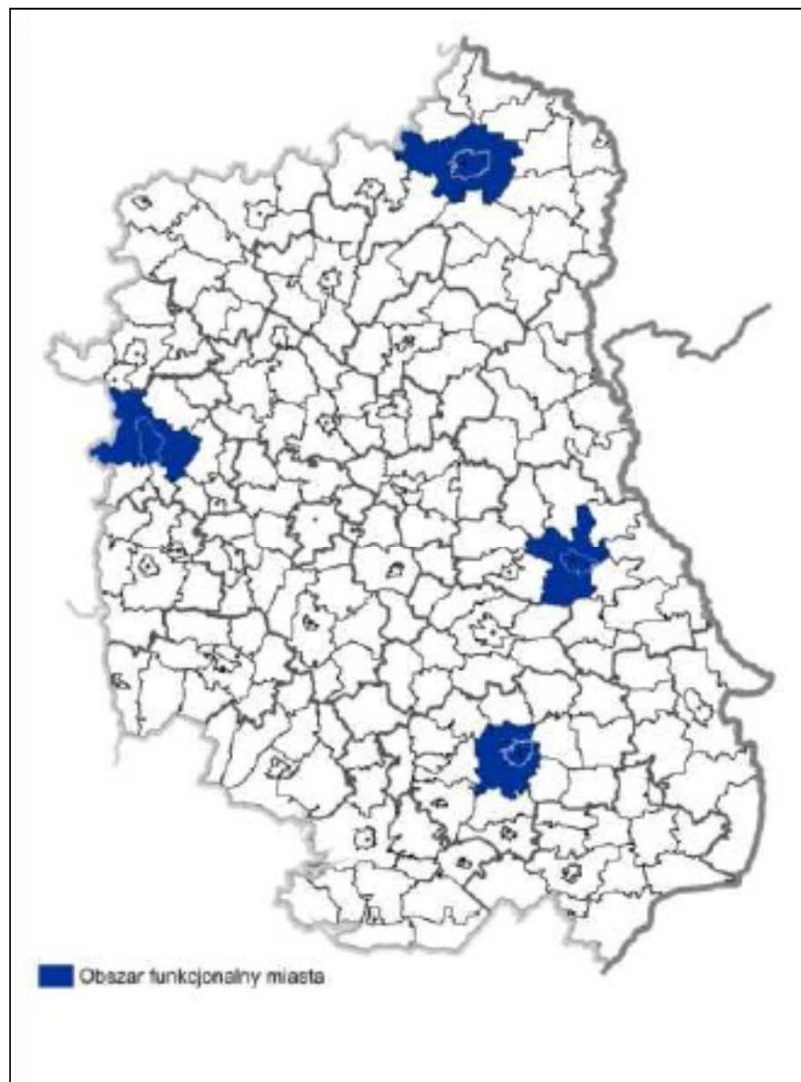
Główne wątki tematyczne
w Krajowej Polityce
Miejskiej (KPM)

NPR będzie opierał się na 4 modułach

Każda z gmin będzie musiała mieć opracowany program rewitalizacji !!

Polityka miejska na poziomie regionalnym

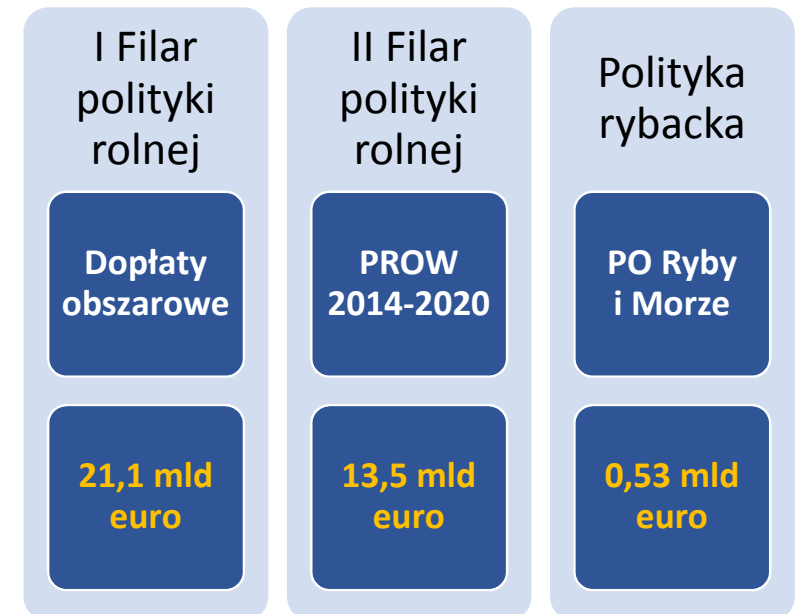
- W Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 zostały wskazane obszary funkcjonalne miast subregionalnych (w tym również obszaru Białej Podlaskiej)
- Rozwojowi miast dedykowany jest pierwszy cel strategiczny (Wzmocnienie urbanizacji regionu), w tym w całości Cel operacyjny 1.2. (Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast)
- Zapewniono środki finansowania rozwoju funkcji miast w regionie w ramach RPO WL, w tym dla Lublina w ramach ZIT oraz miast subregionalnych w ramach SIT.

Perspektywa finansowa 2014-2020

Polityka spójności

Polityka rolna i rozwój obszarów wiejskich

Polityka spójności

Programy krajowe

Programy regionalne

Propozycja podziału Funduszy Europejskich 2014-2020 na regiony (w mln euro)

* Mazowsze jako region przejściowy otrzyma 2,08 mld euro w ramach programu regionalnego. Ponadto 1,7 mld euro dostępne będzie dla beneficjentów z tego województwa w programach krajowych. Będą oni mogli także korzystać ze środków Funduszu Spójności, które są zarządzane z poziomu krajowego.

RPO WL 2014-2020 – główne źródło finansowania rozwoju obszarów funkcjonalnych do roku 2020

Nazwa osi priorytetowej	Nazwa funduszu finansującego	Wkład unijny w mln euro	Procent w całości alokacji
1. Badania i innowacje	EFRR	45,4	2,04
2. Cyfrowe lubelskie	EFRR	72,3	3,24
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	EFRR	291,6	13,08
4. Energia przyjazna środowisku	EFRR	158,8	7,13
5. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	EFRR	237,0	10,63
6. Ochrona środowiska oraz efektywne wykorzystanie zasobów	EFRR	170,6	7,66
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	EFRR	98,7	4,43
8. Mobilność regionalna i ekologiczny transport	EFRR	271,0	12,16
9. Rynek pracy	EFS	202,0	8,97
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	EFS	62,1	2,79
11. Włączenie społeczne	EFS	180,5	8,1
12. Edukacja, umiejętności i kompetencje	EFS	107,4	4,82
13. Infrastruktura społeczna	EFRR	261,8	11,74
14. Pomoc techniczna	EFRR	69,4	3,11
łącznie		2 228,8	100,0

PROW 2014-2020 – ważne źródło finansowania rozwoju na obszarach wiejskich

Lp.	Nazwa działania (art. EFRROW)	Nazwa poddziałania	Wkład unijny (w tys. euro)	Procent w całości alokacji
1.	Transfer wiedzy i działalność informacyjna (art. 14)	- Szkolenie zawodowe i nabywanie umiejętności - Demonstracje i działania informacyjne	27 361	0,33
2.	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw (art. 15)	- Udzielanie pomocy rolnikom lub właścicielom lasów w korzystaniu z usług doradczych - Wsparcie szkoleń dla doradców	41 360	0,50
3.	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych (art. 16)	- Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości - Wsparcie na przeprowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych	21 000	0,25
4.	Inwestycje w środki trwałe (art. 17)	- Modernizacja gospodarstw rolnych - Przetwórstwo i marketing produktów rolnych - Scalanie gruntów	2 321 243	28,18
5.	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych (art. 18)	- Inwestycje zapobiegawcze - Inwestycje odtworzeniowe	264 046	3,20
6.	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej (art. 19)	- Premie dla młodych rolników - Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej - Restrukturyzacja małych gospodarstw - Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych - Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	1 236 882	15,00
7.	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (art. 20)	- Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem, lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii - Badania i inwestycje związane z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej - Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury oraz powiązanej infrastruktury	683 983	8,30

PROW 2014-2020 – ważne źródło finansowania rozwoju na obszarach wiejskich

Lp.	Nazwa działania (art. EFRROW)	Nazwa poddziałania	Wkład unijny (w tys. euro)	Procent w całości alokacji
8.	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów (art. 21-26)	- Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych	191 519	2,32
9.	Tworzenie grup i organizacji producentów (art. 27)	- Tworzenie grup i organizacji producentów w sektorze rolnym, i leśnym	224 600	2,76
10.	Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne (art.28)	- Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowisko - Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie	674 500	8,18
11.	Rolnictwo ekologiczne (art. 29)	- Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne - Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego	445 374	5,42
12.	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (art. 31)	- Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	1 482 539	17,99
13.	Współpraca (art. 35)	- Wsparcie na rzecz rozwoju nowych produktów, praktyk, procesów i technologii w sektorze rolno-spożywczym poprzez współpracę w ramach grup operacyjnych na rzecz innowacji EPI	27 360	0,28
14.	Leader	- Wsparcie przygotowawcze - Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju - Wdrażanie projektów współpracy - Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	467 668	5,69
15.	Pomoc techniczna	- Wsparcie wdrażania programu - Rozwój Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich	132 527	1,60
	łącznie		8 241 962	100

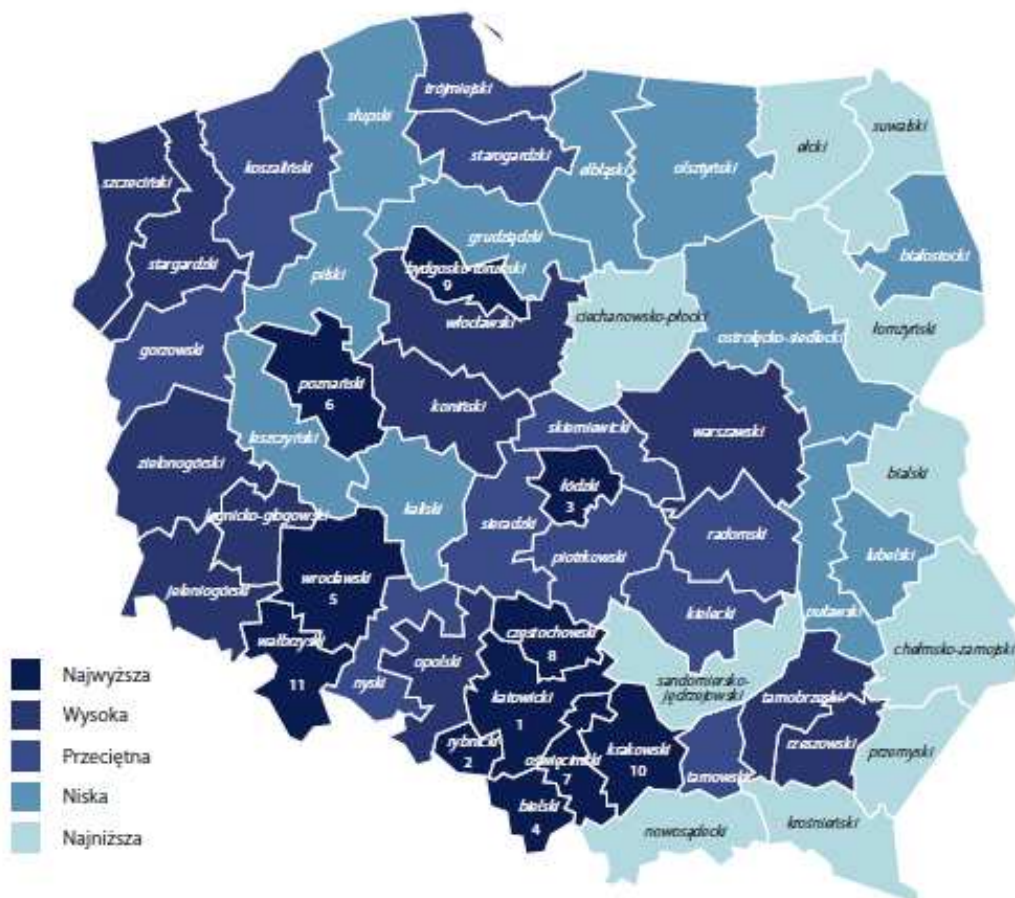
Biała Podlaska na tle innych miast

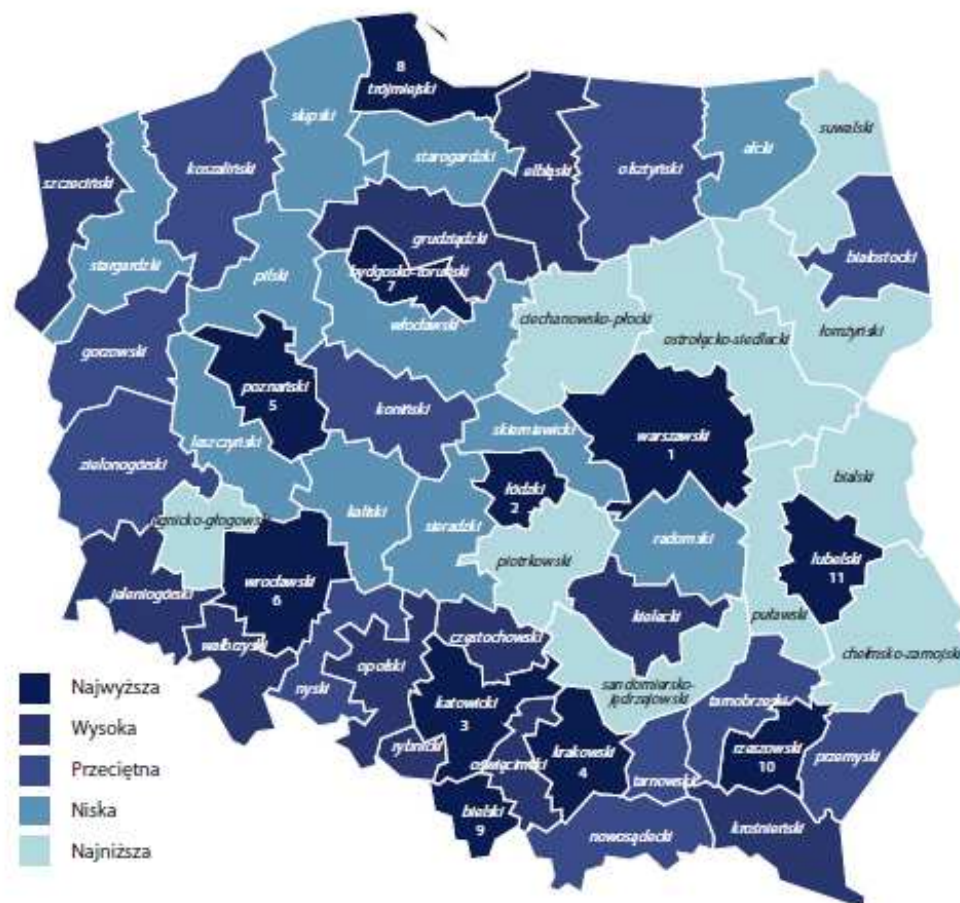
- Ogółem w UE mamy 732 miasta, w których mieszka prawie 350 mln ludzi (70%)
- Miasta małe (od 50 do 100 tys. tys. mieszkańców) stanowią 53% ogólnej liczby miast w UE
- W Polsce mamy 908 miast, w których mieszka 23,4 mln mieszkańców (nieco ponad 60%)
- Biała Podlaska zajmuje 78 miejsce w Polsce pod względem liczby ludności

Atrakcyjność inwestycyjna subregionu białskiego wg IBnGR w 2013 r.

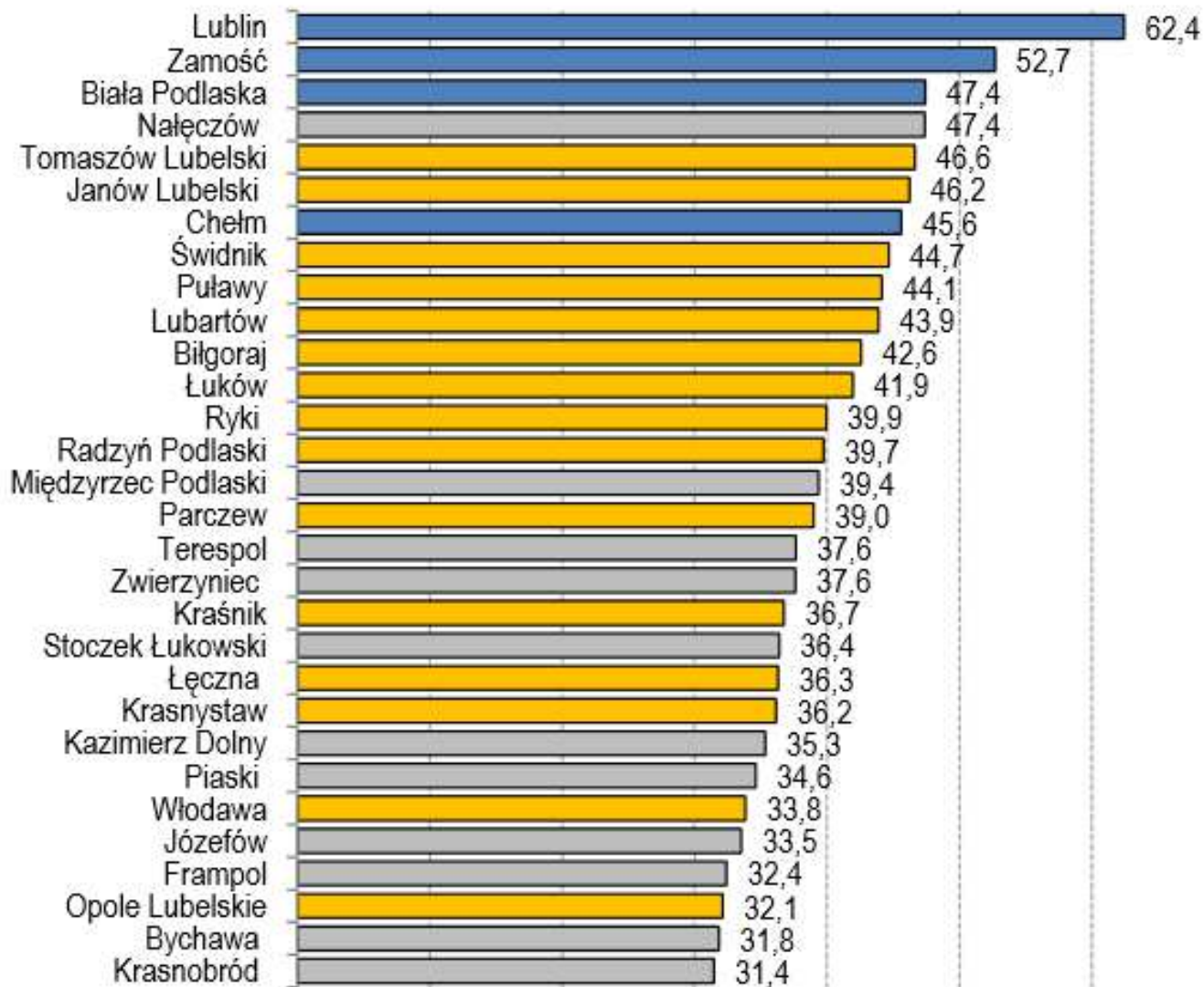
Mapa 1. Atrakcyjność inwestycyjna podregionów dla działalności przemysłowej w 2013 r.

Mapa 2. Atrakcyjność inwestycyjna podregionów dla działalności usługowej w 2013 r.

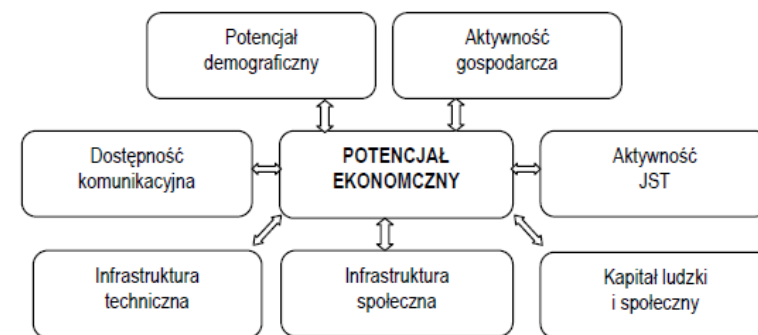

Ranking miast województwa lubelskiego pod względem potencjału ekonomicznego w 2010 r.

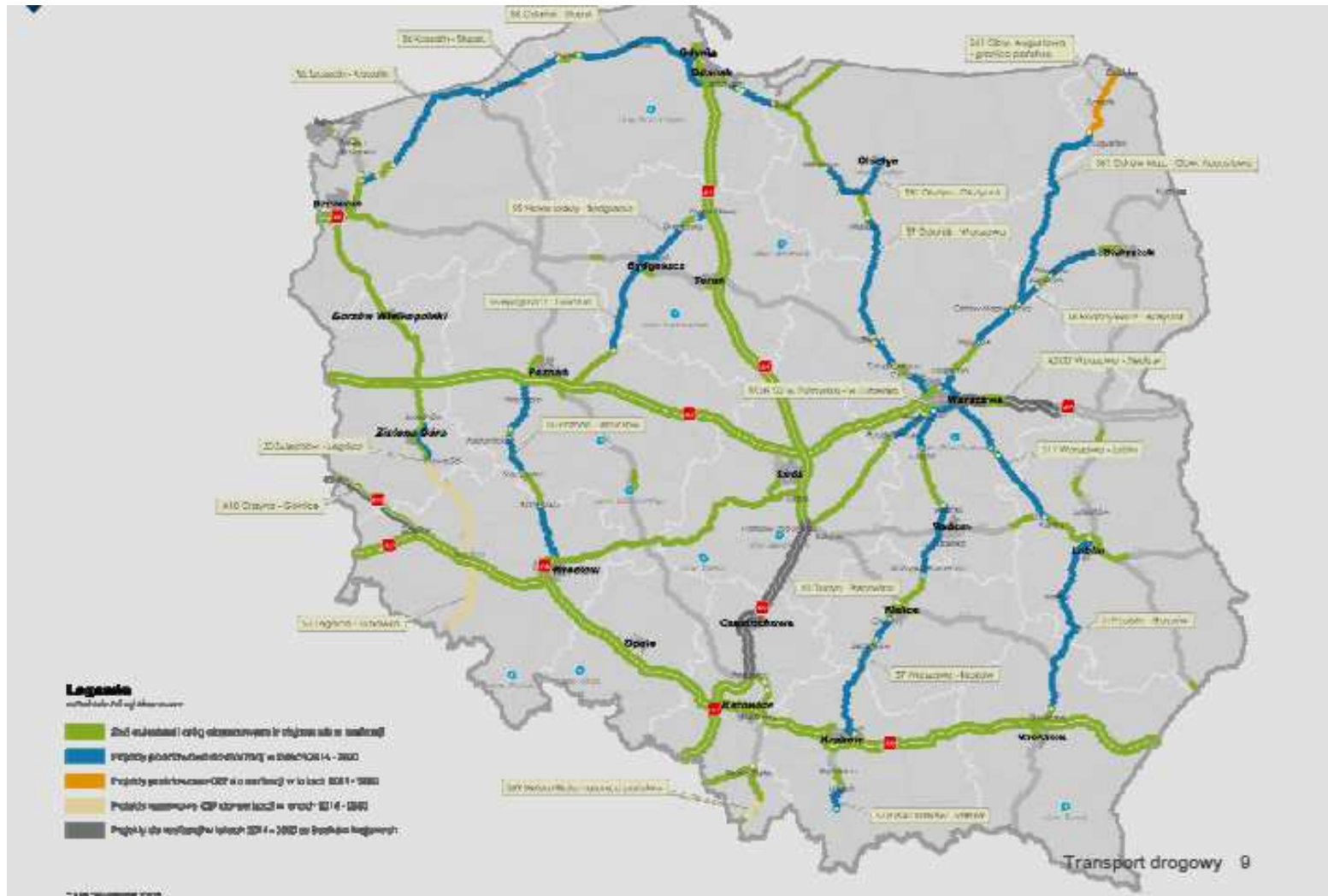

Potencjał ekonomiczny
miasta wg badań GUS w
Lublinie

Rys. 1. Komponenty potencjału ekonomicznego miast

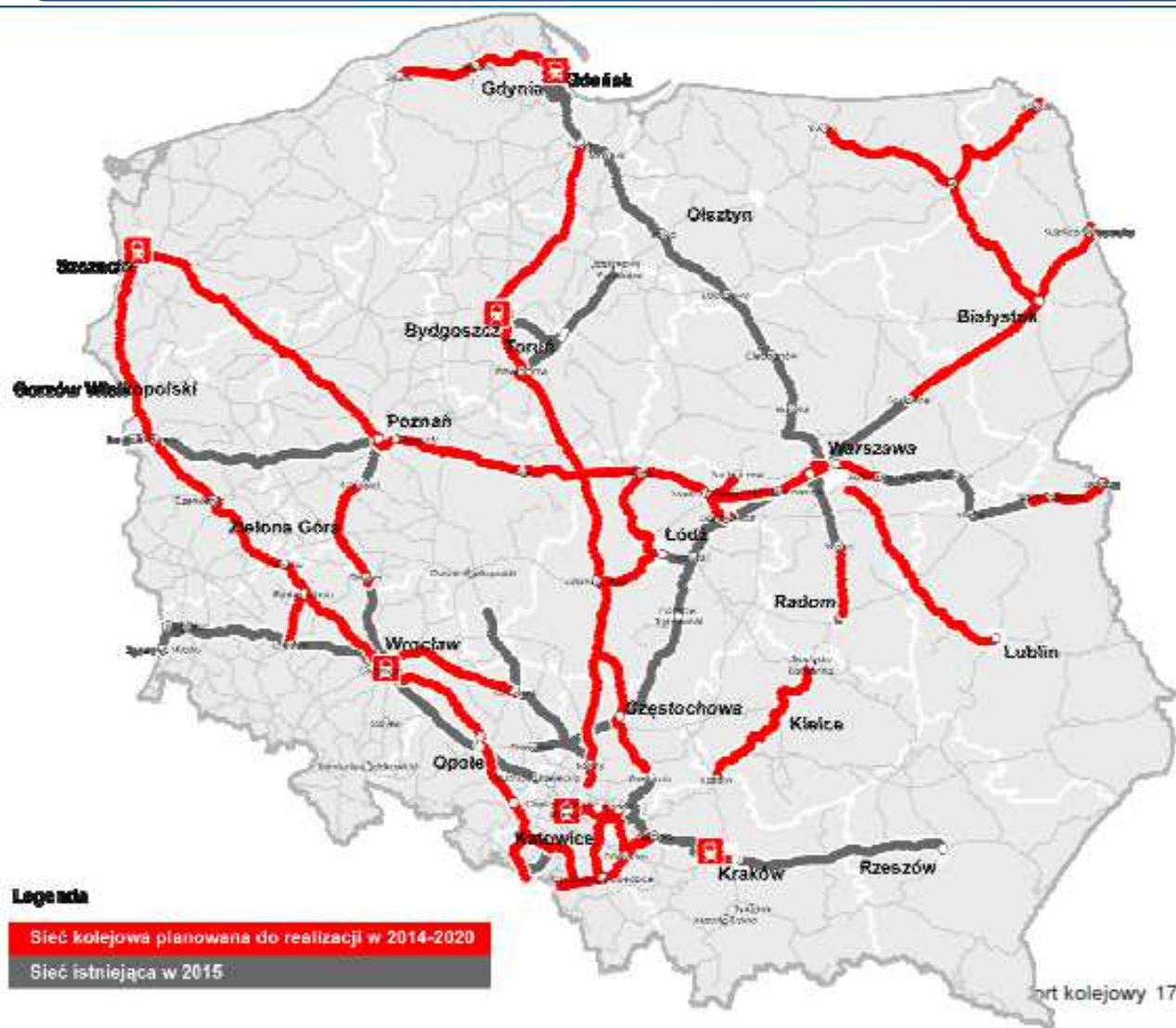

Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020

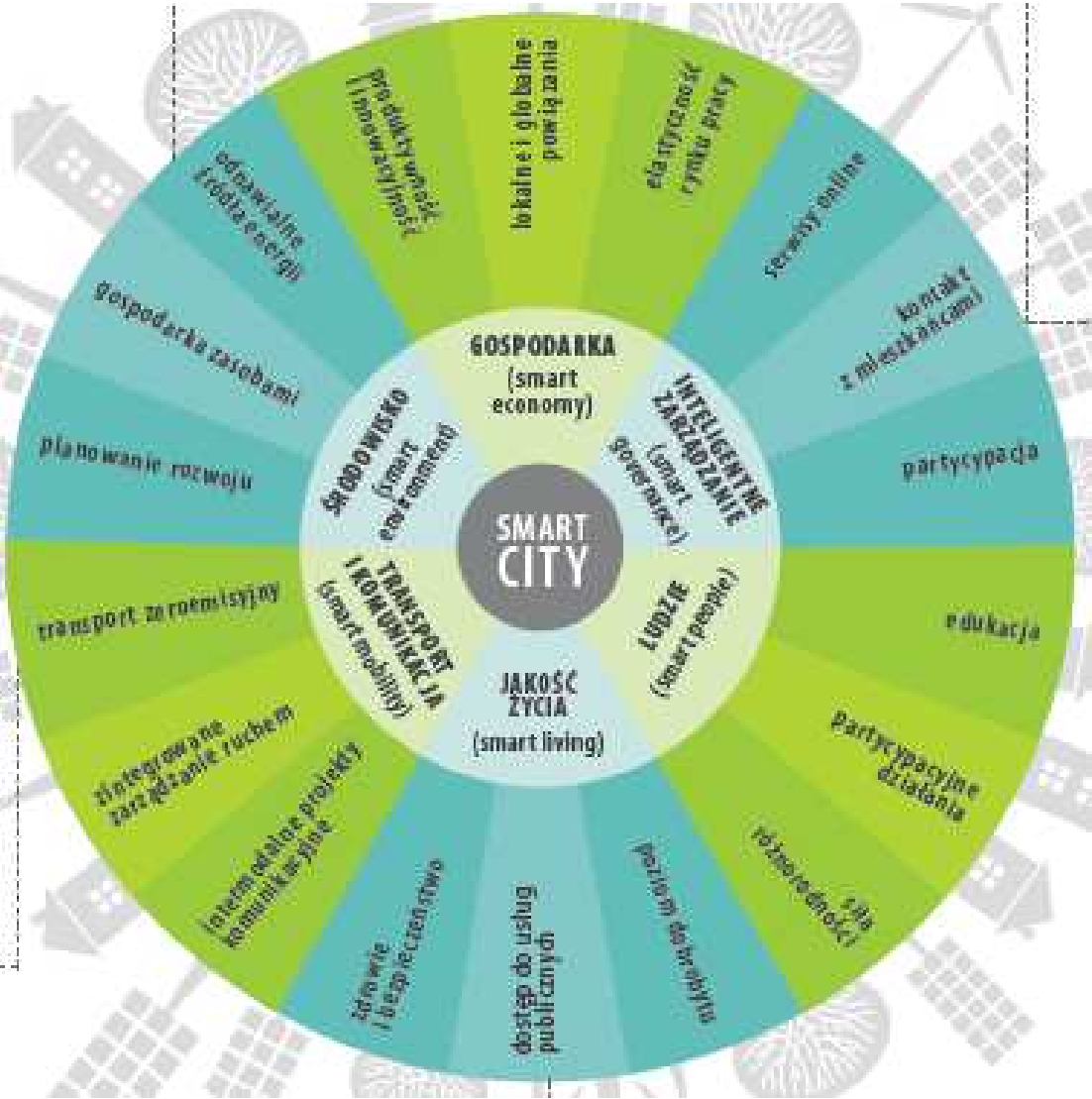
- Przewidziana jest budowa 55 kilometrowego odcinka S2/A2 Warszawa – Siedlce
- Koszt inwestycji to ponad 10 mld zł

Dokument Implementacyjny do Strategii Rozwoju Transportu do 2020

- Do 2020 będzie zmodernizowana cała linia kolejowa Warszawa-Mińsk Mazowiecki – Siedlce – Łuków – Biała Podlaska – Terespol

Trendy rozwoju – smart cities (miasta inteligentne)

SMART W POLSKICH MIASTACH – Z KTÓRYCH ROZWIĄZAŃ JUŻ KORZYSTAMY:

zintegrowany system
monitoringu wizyjnego

ogólnodostępne
strefy wi-fi

aplikacje lub platformy internetowe dla mieszkańców,
umożliwiające partycypację w życiu miasta

proekologiczne rozwiązania
w transporcie miejskim

wielofunkcyjne karty miejskie
dla mieszkańców

systemy zarządzania siecią
wodociągowa/ciepłownicza/gazowa

systemy zarządzania
odpadami

miejskie wypożyczalnie
rowerowe

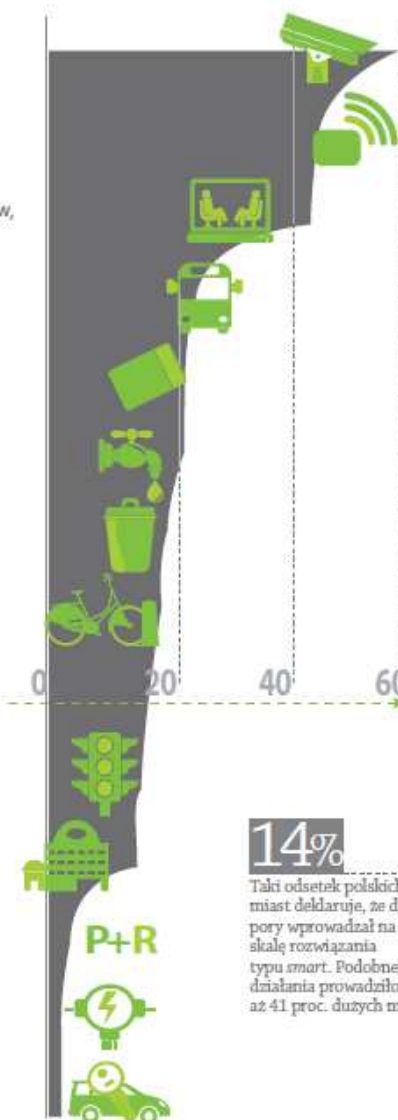
systemy transportowe
i zarządzania ruchem

rozwiązania zrównoważonego budownictwa
w infrastrukturze użyteczności publicznej

strefy
park and ride

systemy zarządzania sieciami elektrycznymi (*smart grid, smart metering*)

promowanie rozwiązań
car-sharing

14%

Taki odsetek polskich miast deklaruje, że do tej pory wprowadzał na dużą skalę rozwiązania typu *smart*. Podobne działania prowadziło aż 41 proc. dużych miast.

Dziękuję za uwagę

Ryszard Boguszewski
EuroCompass Sp. z o.o.
ul. Vetterów 1, 20-277 Lublin
kom. 605-577-606
www.eurocompass.pl